

ISO26000

- Pregled zahtjeva Norme za društvene odgovornost

- Organizacije širom svijeta kao i njihovi dionici sve su snažnije svjesni potrebe za društveno odgovornim ponašanjem.
- Zbog različitih interpretacija što je točno društvena odgovornost ukazala se potreba za međunarodnom normom

- **Društveno odgovorno poslovanje** sve snažnije utječe na učinak organizacija posebice njihovo ponašanje prema okolišu, kao i društveno okruženje
- Dionici sve intenzivnije promatraju i ocjenjuju organizacije s aspekta **društvene odgovornosti**.
- Učinak organizacije u **društvenoj odgovornosti** može utjecati na njenu reputaciju, sposobnost privlačenja i zadržavanja zaposlenika, kupaca i potrošača i dr., zadržavanja zaposlenika visoke produktivnosti, odnos sa investitorima, sponzorima, javnim sektorom, medijima i cjelokupnom zajednicom u kojoj posluje

- Ova Norma pruža upute o temeljnim principima društvene odgovornosti, njenim ključnim temama i pitanjima kao i načinima njihove implementacije
- Primjerena je za sve tipove organizacija
- Nije prikladna za certifikaciju te je temeljena na dobrovoljnosti
- Pruža upute kako društveno odgovorno ponašanje ugraditi u postojeće organizacijske strategije, sustave, prakse i procese s ciljem postizanja boljih rezultata

Sadržaj Norme

- Sedam poglavlja:
  1. Definira sadržaj te ključna ograničenja i iznimke
  2. pruža značenje ključnim terminima i definicijama za potrebe razumijevanja koncepta društvene odgovornosti
  3. Opisuje faktore, uvjete i ključna pitanja te sam koncept društvene odgovornosti
  4. Objašnjava ključne principe društvene odgovornosti

Sadržaj Norme

5. Definira dvije fundamentalne prakse **društvene odgovornosti**: prepoznavanje svojih odgovornosti od strane organizacije i identifikacija i suradnja organizacije sa svojim dionicima. Definira ključne teme **društvene odgovornosti**
6. Objašnjava ključna pitanja **društvene odgovornosti** kao i principe, dileme, akcije i očekivanja.
7. Pruža upute o uključivanju **društvene odgovornosti** u postojeće prakse organizacije

1. Sadržaj

- Definicija, trendovi i karakteristike društvene odgovornosti
- Principi, prakse, glavne teme i pitanja
- Integracija društveno odgovornog ponašanja kroz organizaciju i sfere njenog utjecaja
- Identifikacija i suradnja sa dionicima
- Komunikacija o obvezama i praksama te doprinos održivom razvoju

2. Pojmovi i definicije

- Definira osnovne pojmove i definicije koje koristi Norma
- Npr. accountability, okoliš, kupac, potrošač, lanac vrijednosti, dobavljački lanac, etičko ponašanje, ravnopravnost spolova, materijalnost, upravljanje organizacijom, principi, usluge i proizvodi, socijalni dijalog, društveno ulaganje, društvena odgovornost, dionik, održivi razvoj, transparentnost i dr.

3. Razumijevanje društvene odgovornosti

- Od 70'tih se koristi pojam društvene odgovornosti
- Utjecaji koji kreiraju društvenu odgovornost su odraz očekivanja društva u određeno vrijeme i oni se stalno mijenjaju što uvjetuje da se i pitanja društvene odgovornosti mijenjaju kako bi odgovorila na zahtjeve i očekivanja društva

Faktori koji utječu na veću važnost DO

- Globalizacija, lakoća komunikacije i putovanja omogućuju razmjenu informacija i iskustava te povisuju kriterije za mjerenje učinka
- Pitanja zaštite okoliša postaju globalna
- Jača uloga privatnog sektora u odnosu na javni sektor
- Sve je češće zakonodavstvo po principu “prava zajednice na informaciju”
- Povećani broj izvješća o **održivosti**

Karakteristike:

- **Društvena odgovornost** je prihvaćanje odgovornosti organizacije za utjecaj svojih aktivnosti i odluka na društvo i okoliš. Ona uključuje transparentno i etično ponašanje.
- Uključuje razumijevanje očekivanja dionika
- Uključuje razgovor i suradnju s različitim dionicima npr. konkurencijom, kupcima...
- Filantropija ne može zamijeniti suočavanje s ključnim utjecajima organizacije

Odnos održivog razvoja i društvene odgovornosti

- Naša zajednička budućnost iz 1987. g.
- Razvoj koji neće ugroziti razvoj budućih generacija
- Društvena odgovornost nije fokusirana globalno već na samu organizaciju, a njen cilj je dostizanje održivog razvoja.

4. Principi društvene odgovornosti

- “Accountability” - organizacija treba biti odgovorna za svoj utjecaj na društvo i okoliš
- Transparentnost – organizacija treba biti otvorena u svojim odlukama koje utječu na druge
- Etično ponašanje – organizacija se u svakom trenutku treba ponašati etično

Principi (2)

- Dionici – organizacija treba poštovati i uzeti u obzir interese dionika
- Zakonodavstvo – organizacija mora poštovati pravila propisana zakonom
- Međunarodne norme – organizacija treba poštovati relevantne međunarodne norme gdje tamo gdje one strože propisuju **održivi razvoj** i dobrobit društva

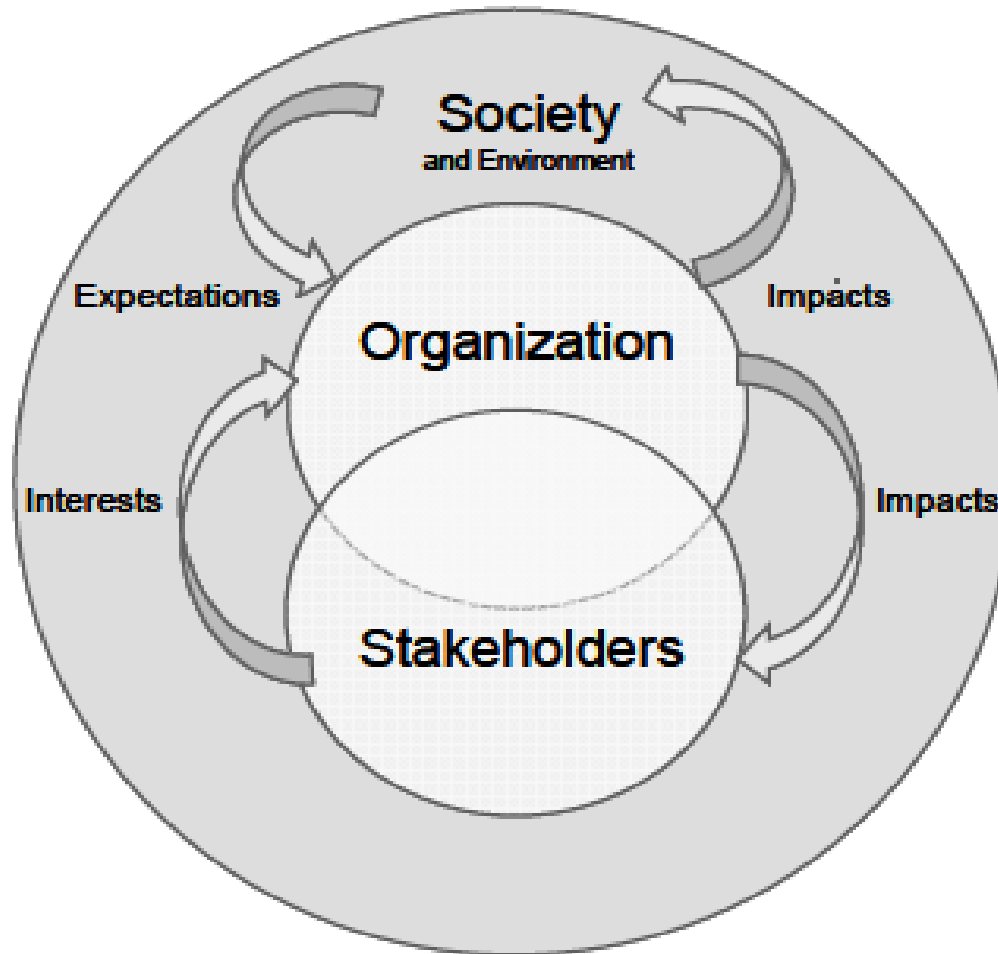
Principi (3)

- Ljudska prava – organizacija treba prepoznati važnost i jedinstvenost ljudskih prava

5. Prepoznavanje DO i uključivanje dionika

- Prepoznavanje glavnih tema i odgovornosti prema očekivanjima istih
- Glavne teme uključuju: upravljanje organizacijom, ljudska prava, radnička prava, okoliš, pravedne prakse poslovanja, prava potrošača i uključivanje i razvoj zajednice
- Organizacija mora preuzeti odgovornosti i za aktivnosti i prakse izvan svojih aktivnosti

- Organizacija stoga mora preuzeti odgovornosti i za lanac vrijednosti ispred i nakon procesa za koje je odgovorno poduzeće te za paralelne aktivnosti koje uključuju partnere i asocijacije kojima pripada
- Definiranje i uključivanje dionika – važno uključiti u svakodnevnu praksu jer je to jedan od glavnih načina za društvenu odgovornost

- Identifikacija dionika provodi se tako da se proučava prema kome organizacija ima zakonske obveze, na koga organizacija može pozitivno ili negativno utjecati, tko je uključen u slična pitanja, tko može organizaciji pomoći, tko će biti oštećen ili na koga unutar lanca vrijednosti može utjecati organizacija
- Organizacija treba slušati i uvažavati sve ključne poruke dionika

6. Smjernice o ključnim temama (core subjects) DO

Indeks DOP-a

- Indeks vrednuje 6 osnovnih područja (dimenzija):
  1. Ekonomska održivost
  2. Uključenost DOP-a u poslovnu strategiju
  3. Radna okolina
  4. Upravljanje okolišem
  5. Tržišni odnosi
  6. Odnosi sa zajednicom

6.1 Organizacijsko upravljanje

- Sustav u kojem se donose odluke
- Sastoji se od formalnih mehanizama i neformalnih vrijednosti
- Najvažniji je faktor u preuzimanju odgovornosti organizacije
- Uvelike ovisi o vodećoj osobi organizacije
- Sustav odlučivanja mora se temeljiti na principima **DO** i uvažavati ključne teme

6.2. Ljudska prava

8 pitanja (issues)

- Aktivno sprečavanje kršenja ljudskih prava
- Djelovanje u ekstremnim slučajevima
- Izbjegavanje suučesništva
- Rješavanje sukoba
- Diskriminacija osjetljivih skupina
- Civilna i politička prava
- Ekonomska, socijalna i kulturna prava
- Fundamentalni principi i pravo na rad

6.3 Radna prava

5 pitanja

- Zapošljavanje i odnosi na radnom mjestu
- Uvjeti rada i socijalna zaštita
- Socijalni dijalog
- Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu
- Obrazovanje i ljudski razvoj

6.4 Okoliš

- Posebni principi: zagađivač plaća, predostoržnost, upravljanje rizikom, odgovornost i slično
- Razmotriti mogućnost korištenja strategija i pristupa kao što su: životni ciklus proizvoda, procjena utjecaja, eko-učinkovitost ili čistija proizvodnja, NRT, održiva nabava, učenje i osvještavanje...

6.4 Okoliš

4 pitanja

- Prevencija zagađenja
- Održivo korištenje resursa
- Prilagodba i sprečavanje klimatskih promjena
- Zaštita okoliša i bioraznolikosti

6.5 Odgovornost prema dionicima

5 Pitanja

- Borba protiv korupcije
- Odgovorno političko angažiranje
- Odgovornost prema konkurenciji
- Promocija **DO** unutar dobavljačkog lanca
- Vlasnička prava

6.6 Prava potrošača

- Dodatni principi odnose se na sigurnost, pravilno označavanje proizvoda
- Pravilno oglašavanje i ugovaranje
- Zaštita zdravlja i sigurnosti potrošača
- Održiva potrošnja
- Podrška kupcima
- Zaštita podataka
- Pristup dodatnim uslugama
- Obrazovanje i osvještenost

6.7 Razvoj i ulaganje u zajednicu

- Principi i strategije: prepoznati se kao dio zajednice, pridonositi kroz svoju primarnu djelatnost, uvažavati stvarne potrebe i specifičnosti

6.7 Razvoj i ulaganje u zajednicu

7 Pitanja

- Uključivanje u zajednicu
- Obrazovanje i kultura
- Stvaranje radnih mjesta i razvoj sposobnosti
- Razvoj i pristup tehnologijama
- Stvaranje bogatstva i dobrobiti
- Zdravlje
- Ulaganje u zajednicu

7. Kako integrirati DO u organizaciju

- Kako razumjeti specifičnosti organizacije i njene najvažnije utjecaje i odgovornosti
  - Proučiti karakteristike organizacije, njenu misiju, vrijednosti, lokaciju i okruženje
  - Napraviti pregled negativnih utjecaja organizacije s obzirom na vrstu procesa koju primjenjuje
  - Definirati poželjne aktivnosti za uklanjanje ili minimalizaciju neželjenih učinaka

- Kako razumjeti **DO** organizacije
  - Razmotriti značenje svih ključnih tema i pitanja
  - Detaljno proučiti procese s aspekta svih ključnih tema i pitanja i definirati ključne točke na kojima treba raditi na unapređenju

Integracija DO u organizaciju

- Aktivnosti za integraciju DO u organizaciju
  - Jačanje razumijevanja i znanja za DO
  - Ugradnja DO u upravljanje, sustave i procedure

Ostale aktivnosti

- Komunicirati DO
- Graditi kredibilitet
- Izgraditi povjerenje dionika i razriješiti sukobe
- Revidirati aktivnosti
- Kontinuirano provoditi unapređenja procesa